

פליישם

שאמוס, איכר עשיר התחתן פעם עם אישה צעירה בשם ננסי. הם חיו ביחד בשקט ובשלווה, אך בסביבתם חי נבל אחד בשם רורי. רורי זה לטש את עיניו על משקו של שאמוס. הוא חשב יהיה זה נחמד אם שאמוס ימות והוא, רורי, יתחתן עם ננסי וירש את הבית, האדמה ואת העדרים. לכן הלך פעם לננסי ואמר: "כמה חבל שבחורה יפה כל כך תחיה עם איש זקן, רגזן ומלא מיחושים. אילו היית משתחררת ממנו, האיש הצעיר והנאה ביותר בכל הכפר היה גאה להתחתן אתך."

תחילה ננסי צחקה מהדברים האלה, אך אחרי ששמעה אותם פעם אחרי פעם התחילה המחשבה להטריד אותה. היא אמרה לרורי:

"ומי יקח אותי אם שאמוס יקבר מחר?"

"הו" ענה רורי "תוכלי לבחור לך בכפר את מי שתרצי. אני בעצמי הייתי מתחתן אתך."

"כך זה באמת?" שאלה.

"על דברתי" אמר רורי "אקח אותך."

"אה, אפילו אילו הייתי רוצה" אמרה ננסי "שאמוס לא יקבר מחר, ובוודאי, נקווה, עוד לא בעשר השנים הקרובות."

"זה בידיך" אמר רורי.

"ואיך זה?" שאלה.

"נו, יכולת הרי להרוג אותו."

"לא אעז לקחת את דמו על ראשי" אמרה.

"ואין גם צורך בכך" אמר רורי והתחיל להסביר איך היא יכולה להתפטר מבעלה הזקן, בלי להרגו בעצמה.

בסביבתם הקרובה גר הנסיך קונל. הוא היה עני מאוד כי אבותיו בזבזו את כל רכושם הגדול, ולו לא נשארה אלא בקתה קטנה, בה הוא חי עם משרתיו. למחרת שיחתה עם רורי הלכה ננסי אל הנסיך קונל ואמרה: "הו הנסיך, האם אינך מתבייש לחיות כך בבקתה, כשאחרים כמוך חיים בארמונות?"

"את צודקת" ענה קונל אך זה מה שאני יכול להרשות לעצמי."

"שטויות" אמרה ננסי "תוכל בקלות לחיות בארמון."

"אז אולי תגידי לי כיצד" אמר נסיך קונל.

"הנה" אמרה ננסי "לבעלי שאמוס אין מה לעשות. למה שלא תצווה עליו לבנות לך ארמון."

צחק הנסיך ואמר: "איך שאמוס יכול לבנות לי ארמון?"

"אתה לא מכיר אותו" אמרה ננסי "כי אין בעולם דבר שהוא אינו יכול לעשות. רק שהוא עצלן, ואם לא תכריח אותו ולא תאמר שתשבור לו את כל עצמותיו, הוא לא יעשה ולא כלום."

"ככה זה?" אמר הנסיך.

"בדיוק כך" היא אמרה "אז אם תאמר לשאמוס שיבנה לך ארמון תוך שלושה שבועות, כי אם לא אזי תצווה להרוג אותו, יהיה לך ארמון בו תוכל לחיות כפי שמגיע לך."

"אם כך" אמר "בקרב יהיה לי ארמון."

ולמחרת בבוקר ניגש הנסיך לביתו של שאמוס, קרא לו לצאת ולקח אותו למקום בו סימן כבר שטח מתאים לארמון. הוא הראה אותו לשאמוס ואמר שכאן עליו לבנות לו ארמון גדול תוך שלושה שבועות.

"אבל" אמר שאמוס "בחיי לא בניתי ארמון. אני לא מבין בזה ולא כלום, ולא אוכל לבנות ארמון לא רק בשלושה שבועות אך גם לא בשלושים ושלוש שנים."

"ואני שמעתי" אמר הנסיך "שבכל אירלנד אין אדם שיכול לבנות ארמון טוב יותר ומהר יותר ממך. לכן אם לא יעמוד כאן ארמון בעוד שלושה שבועות, תשלם בחייך."

כששמוס שמע זאת נפלה רוחו, כי ידע שנסיך קונל הוא אדם החלטי ולא ירתע מלהרוג אדם יותר מאשר מלהרוג יתוש. הוא התישב במקום והתחיל להתיפח. וכשכך בכה פתאום שמע קול: "למה תבכה שאמוס?" הוא הביט וראה איש קטן, אדום שער. "הו אישי" אמר שאמוס "אל תשאל כי לא תוכל לעשות דבר שיציל את חיי". "את זה לא תוכל לדעת" אמר אישון "ולא יזיק לספר לי".

אזי שאמוס, כדי להוריד מועקה מלבו סיפר לו שנסיך קונל איים עליו וציווה לבנות ארמון תוך שלושה שבועות.

אמר האישון: "לך אל גיא המכשפות כשרק הירח יציץ מעל ההר, ומתחת לאבן עגולה בראש הגיא תמצא מקל לבן. קח אותו אתך וסמן בו את גבולות הארמון כפי שרוצה הנסיך. אז חזור לגיא ושים את המקל איפה שמצאת אותו. עד שתחזור הארמון יהיה מוכן."

וכפי שתוכלו לתאר לעצמכם, כשהופיע הירח היה שאמוס בגיא המכשפות. הוא מצא את המקל הלבן, הלך אתו לגבעה עליה צווה הנסיך לבנות את הארמון ועם קצה המקל סימן את היקף המבנה. אזי חזר לגיא והחזיר את המקל.

למחרת בבוקר, נסיך קונל קם ממיטתו ויצא מהבקתה שלו לשאוף קצת אוויר. ופתאום ראה על הגבעה ארמון מפואר, עם צריחים רבים, הכול בנוי אבנים גדולות. הוא הלך מיד לשאמוס והודה לו על הארמון הנהדר.

אבל כשננסי שמעה שהארמון כבר גמור, כעסה מאוד. היא הלכה לראות את הארמון והשתאתה ותמהה, אך לא אמרה מילה. בערב שוחחה ארוכות עם רורי ובבוקר הלכה שוב לנסיך ואמרה:

"הנה, אמרתי לך מה שאמוס יכול לעשות אם ירצה."

"אכן כך" ענה הנסיך "ומגיעה גם לך תודה רבה" אני מרוצה מאוד עכשיו ולא אשכח את

שאמוס ואותך."

"מרוצה?" היא אמרה "הרי המקום אינו גמור."

"מדוע" שאל.

"הרי חסר עוד נחל יפה שיזרום ליד הארמון, ויער עצים עם ציפורים המזמרות בין ענפיהם, וגם חוף ים עם גלים רוחשות בנועם."

"אבל הרי לא ניתן לקבל את הכול" אמר הנסיך "הים רחוק מכאן מאות פרסות ועל הגבעה הזו מעולם לא צמחו עצים וציפורים לא זמרו כאן אולי שלוש מאות שנה."

"זאת בדיוק הסיבה" היא אומרת "שיהיו לך כל הדברים האלה."

"אך לא אוכל הרי לקבל אותם" אמר הנסיך.
"למה לא, אם תאיים על שאמוס שתהרוג אותו אם לא יכין לך כול זאת תוך שלושה ימים, יהיה לך בקרוב הכל שתצווה."
"זה באמת נפלא" אמר נסיך קונל "ואעשה כך."
ומיד הלך אל שאמוס ואמר לו שהארמון נראה ערום ללא נוף מסביב. ואמר עוד: "שאמוס, אני רוצה שתכין לי נחל יפה ליד הארמון, ויער עצים עם ציפורים מזמרות בין הענפים, ושגלי הים ירחשו על החוף."
"אבל נסיכי" ענה שאמוס "הרי אתה יודע שלא ניתן לעשות כל זאת."
"ואני יודע שאתה יכול, אם רק תרצה ויש לך שלושה ימים לכדי להכין כל זאת, אחרת דמך בראשך" אמר הנסיך והלך.
שאמוס המסכן התישב על האדמה והתחיל לבכות, כי הרי ידע שלא יוכל לעשות את כל הדברים האלה. וכשכך התיפח שמע פתאום קול באוזנו. הוא הביט וראה שוב את האישון אדום השער.
"שאמוס, שאמוס" אמר האישון "מה קורה לך?"
"הו" ענה "אין כול טעם לספר לך. אמנם עזרת לי בפעם הקודמת אך עכשיו אין איש שיכול לעשות מה שדורש ממני הנסיך."
"אבל" אמר האיש "אם כבר לא ניתן לעזור, אזי לא יזיק הרי לספר על כך."
ושאמוס הוריד מלבו את צרתו וסיפר לאישון אדום השער.
"שאמוס" אמר האיש "אגיד לך מה תעשה. כשהירח יופיע מעל ההר לך לגיא המכשפות. שם, בראש הגיא תמצא מעיין, קערה, עלה ונוצה. מלא קערה במי מעיין, קח אותה, את העלה והנוצה וחזור הנה. את המים התז רחוק כמה שרק תוכל, תנשוף ותעיף את העלה מידך הימנית ואת הנוצה מידך השמאלית, ואז תראה מה שתראה."
שאמוס הבטיח לעשות כך. וכשהירח הופיע מעל ההר הוא היה כבר בגיא המכשפות. ליד המעיין מצא את הקערה, העלה והנוצה. הוא שאב מים בקערה, חזר לארמון, והתיז את המים רחוק, ומיד הים, שהיה רחוק מאות הפרסות משם בא וגלים החלו רוחשים, ונחל יפהפה, שהיה קודם מרוחק מאות פרסות בא וזרם ליד הארמון ונשפך לים.
אזי שאמוס נשף והעיף את העלה מידו הימנית ומיד זנים שונים של עצים הופיעו על גדות הנחל. הוא העיף את הנוצה מידו השמאלית וציפורים מכול הסוגים ובכל הצבעים הופיעו על העצים והתחילו לזמר במוזיקה יפה כפי שלא נשמעה אי-פעם.
נסיך קונל לא הופתע יותר אלא הלך מיד בבוקר להודות לנסי ולשאמוס. וכשננסי שמעה וראתה כל זאת, כעסה מאוד.
באותו היום ננסי שוב התישבה עם רורי להתייעצות, ואחר כך חזרה לנסיך ושאלה איך מוצא בעיניו הארמון וסביבתו. הנסיך אמר שהוא מרוצה מאוד והודה לה שוב, ואמר שלא ישכח כל זאת לעולם.
"אך הרי אינך מרוצה ממש" אמרה היא "הערב אתה מכין מסיבה גדולה, ויבאו אנשים חשובים רבים לארמוןך, נסיכים ואצילים ולורדים, ובוודאי תרצה לשעשע אותם. אתה מוכרח להשיג פליישם."
"מה זה פליישם?" שאל הנסיך.
"הו" אמרה "זה הדבר המשעשע והיפה ביותר בכל העולם. זה יחזיק את כל האורחים במצב רוח מצוין במשך תשעה ימים ותשע לילות, אחרי שיראו זאת."
"אם כך" אמר הנסיך "זה צריך להיות באמת דבר יוצא מהכלל ואני ארצה אותו מאוד. אבל איך אפשר להשיג דבר כזה?"
"נו, זאת באמת לא בעיה" אמרה ננסי "רק תגיד לשאמוס להביא פליישם לארמוןך, אחרת ישלם בחייו, ומיד יהיה לך."
"אם כן, בקרוב יהיה לי פליישם" אמר הנסיך.

ננסי חזרה הביתה מרוצה מאוד ואמרה לעצמה כי כעת כבר שאמוס לא יחיה זמן רב, כי הרי אין בעולם דבר כזה כמו פליישם, ואפילו ששאמוס מצליח לבנות ארמון ולהביא אליהם ים נחל ועצים וציפורים בלילה אחד, הרי שלא יוכל ליצור דבר שלא קיים כלל ושרק נוצר במוחו של רורי.

ובכן, הנסיך לא אבד זמן והלך שוב לשאמוס. הוא אמר לו שהוא מרוצה מאוד מכל ששאמוס עשה למענו עד עכשיו. "יש רק עוד דבר אחד, שאמוס, שאני רוצה ממך" אמר "ואז אהיה מרוצה באמת. הערב אני מכין משתה גדול לנסיכים ולורדים ואצילים מכל הסביבה ולנשותיהם, ואני רוצה לשעשע אותם. אז לקראת אירוח הערב אתה חייב להביא לי פליישם."

"פליישם?" שאל שאמוס "מה זה?"

"אינני יודע" אמר נסיך קונל.

"גם אני לא" ענה שאמוס "אז איך תרצה שאשיג לך אותו?"

"זה אכפת לי מעט" אמר נסיך קונל "אם לא תביא לי פליישם עד הערב לא תחיה כבר מחר."

"או, או" התחיל לבכות שאמוס והתישב על אבן, כשהנסיך חזר הביתה. "שאמוס, שאמוס" הוא שמע פתאום "למה תבכה שוב?" שאמוס הרים את ראשו וראה שוב את האישון אדום השער.

"או, או, אל תשאל, כי אין לי הפעם הצלה. אתה אולי יכול לבנות ארמון עבורי, ולהביא ים נחל ועצים וציפורים, אך הפעם לא תוכל לעזור."

"איך תדע זאת?" שאל האיש.

"אני יודע גם יודע, כי הרי לא תוכל לתת לי דבר שלא קיים כלל, ולעולם לא יהיה!"

"טוב" אמר האיש "ספר לי בכל זאת. אם לא יכול לעזור, בוודאי שלא יזיק."

אז שאמוס סיפר לו איך נסיך קונל ציווה עליו להביא לו פליישם עד הערב. "ודבר כזה הרי לא קיים" הוסיף.

"אכן" אמר האיש האדום "לא היה דבר כזה, אבל אם נסיך קונל רוצה אותו, אנו צריכים להשיג לו. הערב לך, שאמוס, לגיאת המכשפות ושם בראש הגיאת תראה טבעת עשויה עצם תלויה על ענף שיח קוצני. קח אותה אתך. וכשתחזור הביתה תראה שבביתך יושב רורי שכנך ומשוחח עם אישתך במטבח. אל תכנס לבית רק לך לרפת ושים את הטבעת באפה של אחת הפרות. אז תשכב בשקט ובקרוב פליישם יגיע לדלתו של הנסיך.

הלך שאמוס לגיאת המכשפות ואמנם מצא שם טבעת עצם תלויה על קוץ של שיח גדול. הוא לקח אותה איתו וחזר הביתה. דרך החלון ראה את ננסי את רורי כיצד הם מתכננים כבר מה יעשו במשק שירשו אחרי מותו, אך לא נכנס. הוא הלך לרפת ושם את הטבעת באפה של פרה. הפרה התחילה מיד לגוע ולבעוט והקימה רעש גדול, אך שאמוס הלך ישר לפינת הרפת והסתתר שם בערמת קש.

לא עבר זמן רב וננסי באה לרפת לראות מה קרה לפרה. היא נגעה בפרה כדי להרגיעה, אך היד נדבקה לפרה והיא לא הצליחה להשתחרר. היא קרא מיד "רורי, רורי, בוא עזור ומשוך אותי מהפרה."

רץ רורי מיד ורצה לשחרר את ננסי, אך בעצמו נדבק אליה, ולא יכול היה להשתחרר. ואז קפץ שאמוס מהמסתור וקרא: "הופ, הופ, קדימה פליישם!"

הפרה יצאה מהרפת, כשננסי דבוקה אליה ורורי לננסי וכך התחילו לרוץ לכוון הארמון. הם עברו דרך הכפר, ליד ביתו של רורי. אמו של רורי רצתה לעצור אותם אבל כשרק שמה עליו

את ידה נדבקה לרורי בעצמה. "הופ, הופ" קרא שאמוס "קדימה פליישם!"

אבא של רורי רץ אחריהם כדי לשחרר את אישתו, אך גם הוא נדבק אליהם. "הופ, הופ, קדימה פליישם!" כך הם עברו הלאה, ליד אדם שדווקא הוציא זבל מהרפת. הוא ראה את הדבר המצחיק וזרק עליהם את הקלשון שלו מלא זבל. גם הקלשון נדבק לתהלוכה,

וכשהאיש רצה לשחרר את הקלשון, נדבק אליו בעצמו. "הופ, הופ" קרא שאמוס "קדימה פלייטם!"

כך הם עברו ליד הסנדלריה. ראה אותם הסנדלר וזרק אחריהם את האמום שלו. גם האמום נדבק וכשהסנדלר נסה לשחרר אותו, נדבק אליהם בעצמו. "הופ, הופ" קרא שאמוס "קדימה פלייטם!"

כשהם כולם עברו ליד נפחיה זרק עליהם הנפח את הקורנס שלו, ואחריו נדבק הוא בעצמו לקורנס וכך רץ ביחד איתם אל הארמון.

קרוב לארמון הם עברו ליד ביתו של אציל אחד. כשזה ראה אותם רצה למשוך את הנפח, אבל נדבק אליו גם הוא. אחריו גם נדבקה אישתו שרצה אחריהם כדי לשחרר את בעלה, ואחריה כל הילדים שלהם. "הופ, הופ" קרא שאמוס "קדימה פלייטם!"

כשהגיעו אל הארמון התהלכה הייתה באורך של כחצי פרסה, והרעש שהם הקימו אפשר היה לשמוע בכל קצוות של אירלנד.

נסיך קונל וכל האורחים רצו לחלונות כדי לראות את סיבת הרעש, וכשהנסיך ראה אותם ושמע את הרעש האיום ציווה על ראש השרים שלו לגרש אותם.

ירד ראש השרים עם שוט גדול, אך השוט נדבק אליהם וראש השרים אליו. "הופ, הופ" קרא שאמוס "קדימה פלייטם!"

וכאשר נסיך קונל הוראה למשרתים ושרים לגרש את התהלכה הם כולם נדבקו אליה אחד אחרי השני ולא יכלו להשתחרר. בסוף גם כל האורחים והנסיך עצמו נדבקו לפלייטם, וכך הם רצו דרך שער הארמון וכל החדרים ודרך השער האחורי של הארמון.

ואז הארמון התמוטט כולו ונעלם, טבעת העצם נפלה מאף הפרה, והפלייטם השתחרר, וכשהנסיך הביט מסביב לא היה כבר לא ארמון, לא ים, לא נחל ולא עצים, רק הבקתה העלובה שלו, והוא נכנס אליה, עצוב ומדוכא.

כל האחרים התפזרו מבוישים לביתם, כי כולם צחקו מהם. ננסי הלכה מערבה, רורי הלך מזרחה ולא שמעו עליהם יותר. ושאמוס חזר לביתו ולמשקו, לבדו, שמח ומרוצה לשארית חייו, והלואי כך גם עלינו.